

maloljetnička delinkvencija u selima varaždinskog kraja

slobodan uzelać

odsjek za socijalnu pedagogiju,
fakultet za defektologiju
sveučilišta u zagrebu
zagreb, hrvatska

ivan magdalenić

studijski centar socijalnog rada,
pravni fakultet
sveučilišta u zagrebu
zagreb, hrvatska

primljeno rujna 1997.

Na uzorku od 799 djece i maloljetnika, prijavljenih od 1990. do 1994. državnom odvjetništvu zbog počinjenog kaznenog djela, autori tragaju za specifičnim obilježjima seoske maloljetničke delinkvencije u varaždinskom kraju. Posebnu pozornost poklanjaju strukturi delinkvenata s obzirom na spol i dob te neka obilježja njihove delinkventne aktivnosti - sudioništvu, vrsti i broju počinjenih kaznenih djela, ranijim kaznenim prijavama te ranijim kaznenim sankcijama.

Autori su pošli od hipoteze da se ruralna maloljetnička delinkvencija sve manje razlikuje od urbane. Glavni rezultati istraživanja uglavnom su potvrdili polaznu hipotezu.

1. uvod

—> Odavno je poznata podjela ukupnoga kriminaliteta na urbani i ruralni, pa to vrijedi i za maloljetničku delinkvenciju. Ruralnoj se delinkvenciji u kriminološkim istraživanjima poklanjala znatno manja pozornost, jednostavno zato što je ona bila relativno mala. A kad se o njoj pisalo, pripisivale su joj se značajke ruralnoga kriminaliteta uopće, to jest manja društvena opasnost, pretežnost imovinskih delikata relativno jednostavne etiologije i nešto više krvnih delikata vezanih uz alkohol (i slično).

Maloljetnička delinkvencija, dakle, uglavnom se tretira urbanim fenomenom. Ovaj rad nastoji pokazati njezinu sliku u suvremenome hrvatskom selu, i to na primjeru varaždinskog kraja - područja koje, i pored određenih posebnosti, u mnogočemu može reprezentirati seoski prostor Hrvatske, bar onaj sjeverno od Save. Sela varaždinskog kraja, osobito ona veća, po mnogim obilježjima društvenog života sve više nalikuju gradu, pa otud

naša pretpostavka da i seoska maloljetnička delinkvencija sve više sliči gradskoj.¹⁾

Iako, kako već rekosmo, posebnih istraživanja ruralnoga kriminaliteta nije bilo mnogo, znanstvene spoznaje o njegovim glavnim specifičnim obilježjima u odnosu na gradska, stečene su poodavno. Tako znamenita američka autorica Mabel A. Elliott, pišući o kriminalitetu u prvoj polovini ovoga stoljeća, zaključuje da se "kaznena djela izvršena na otvorenom polju znatno razlikuju od gradskih kaznenih djela time što ona ne pokazuju vještinu, strategiju i složeno planiranje, (...) mnogo su neposrednija i naivna. Pojedinač češće ustaje protiv zakona koji su više suprostavljeni njegovim uvjerenjima nego što čini ono što zna da je nedopustivo" (Elliott 1962: 80).

I mnogi drugi autori, posebno kriminolozi s polovine ovoga stoljeća, upozoravaju na spomenuta i slična specifična obilježja seoskoga kriminaliteta uopće, pa tako i maloljetničkoga. Na primjer, S. Hurwitz (1952) nalazi kako kriminalne statistike nekih zemalja pokazuju da je na selu više primarnih delinkvenata nego recidivista te da se pretežno radi o osobama koje su i rođene na tome seoskom području. Na slične ćemo ocjene naići i u istraživanju D. Szabo (1960), u kojemu su uspoređena obilježja ruralnoga i urbanog kriminaliteta u Francuskoj i Belgiji. Istraživanja R. Quinneya (1966) pokazuju da je kriminalitet rjeđi u kulturno homogenijim sredinama, te onima u kojima je stanovništvo manje pokretljivo, razmjerno izolirano, s manjim razlikama među slojevima i klasama. H. Jones (1954) upozorava i na geografsku udaljenost od najbližega velikog grada kao element koji pridonosi manjoj frekvenciji kriminaliteta.

Sve su to, dakako, shvaćanja iz vremena intenzivnih procesa urbanizacije i industrijalizacije, kad su i u razvijenim zamljama bile vidljive jasne razlike između sela i grada. Koliko su danas takva shvaćanja održiva? Valja imati na umu da su u međuvremenu mnoge razlike između sela i grada iščezle. Naša je teza da zbog toga iščezavaju i razlike između seoske i gradske maloljetničke delinkvencije. Uostalom, na to su upozoravali već i neki klasici kriminologije, primjerice J. Pinatel (1960).

I u suvremenoj svjetskoj kriminološkoj literaturi može se naći ponešto podataka o seoskoj maloljetničkoj delinkvenciji. Riječ je o ruralnim sredinama koje su, u uvjetima nastajanja (pa i postojanja svijeta kao) "globalnog sela", po raznovrsnim sociokulturnim obilježjima sve sličnija urbanima. Takvo su istraživanje, primjerice, proveli proveli američki autori Le G. Gardner i D. J. Shoemaker, 1989. No, ta se ruralna naselja znatno razlikuju od naših, a naročito po - u Sjedinjenim Američkim Državama izuzetno važnom - rasnom elementu, tako da usporedbe ne bi imale osobitog

- 1) Županija varaždinska ima površinu nešto manju od 1.230 km² i oko 185.000 stanovnika raspoređenih u ukupno 295 naselja, od kojih jedino sam Varaždin ima obilježja pravoga grada (blizu 45.000 stanovnika, tj. oko jedne četvrtine ukupnoga stanovništva Županije), dok ostala naselja - uključujući i sjedišta bivših "velikih općina", tj. Ivanec, Ludbreg i Novi Marof - u prosjeku imaju nepunih 500, a otprilike svako deseto naselje i manje od 100 žitelja. Osim Varaždina samo Ivanec ima više od 5.000, više od 3.500 imaju istočno i zapadno predgrađe Varaždina (Trnovec Bartolovečki i Sračinec) te naselje Lepoglava, a ukupno 11 naselja (ili nepunih 4% od svih, računajući i već spomenuta) ima više od 1.500 stanovnika. Najmanja su naselja u južnom, brdsko-planinskom, dijelu Županije, dok su ona u nizini uz Dravu znatno veća.

smisla. Slično bi se moglo reći i za nedavnu (1996) australsku studiju o dokolici mladih, W. R. Gordona i M. L. Caltabiana.

S druge strane, čini se uputnim komparirati studije iz naše zemlje. U Hrvatskoj je, naime, i prije parcijalno analizirana teritorijalna rasprostranjenost maloljetničkog kriminaliteta, s posebnim osvrtom na relacije grad-selo. Jedna je takva analiza bila s područja Rijeke i njene okolice (M. Singer i suradnici, 1982). Već je tada uočeno da "djeca i maloljetnici s boravištem u mjestima koja nisu ni sjedišta općine participiraju procentualno katkad jednako a katkad i više u ukupnoj masi prijavljenih nego prijavljeni maloljetnici s boravištem u sjedištu općine. Štoviše u posljednje tri godine konstantno raste udio maloljetnika iz ruralnih područja u ukupnoj masi prijavljenih" (str. 8).

Na ovaj problem ukazuju također Z. Poldrugač i Lj. Mikšaj-Todorović (1984) istražujući upravo područje Varaždina i njegove okolice, te se njihova studija može smatrati svojevrsnom pretečom ove naše analize.

Zanimljive tendencije u teritorijalnoj distribuciji maloljetničke delinkvencije u nas nalazi i M. Singer (1980), analizirajući ukupnu maloljetničku delinkvenciju u Hrvatskoj. Autor pri tome napominje kako se metodološki veoma korisnom pokazala varijabla koja teritorijalni raspored maloljetničke delinkvencije razvrstava u tri kategorije: sjedište okružnog (današnjom terminologijom županijskog) suda, sjedište općine, ništa od navedenog. Govoreći jezikom sociologije naselja (i imajući na umu da se radi o sjedištima "velikih općina" kakve su u Hrvatskoj postojale do 1992), reklo bi se da je riječ o srednjim i većim gradovima, manjim gradovima te seoskim naseljima. Ovako konstruirana varijabla korištena je i u mnogim kasnijim istraživanjima, a u najnovijima - kojima su istražene socijalno-demografske i fenomenološke karakteristike maloljetničkog kriminaliteta u nekoliko hrvatskih županija - uglavnom je samo terminološki dotjerana.

2. hipoteza

Istraživanje polazi od hipoteze da se maloljetnička delinkvencija u selima varaždinskog kraja ne razlikuje bitno od maloljetničke delinkvencije u naseljima koja imaju pretežno ili potpuno urbana obilježja.

3. metodologija

3.1. uzorci

Maloljetnim delinkventom u ovom je istraživanju tretirana osoba kojoj je u vrijeme izvršenja kaznenog djela zbog kojega je prijavljena državnom odvjetništvu, bilo manje od 18 godina, te koja je stalno boravila na području Županije varaždinske. Za petogodišnje razdoblje (1990-1994) izabran je uzorak od 799 djece i maloljetnika.

U uzorak varijabli uključena su sljedeća obilježja: spol, dob, sudioništvo, vrsta glavnoga kaznenog djela, ukupan broj kaznenih djela, ranije kaznene prijave i ranije kaznene sankcije. Varijabla u odnosu na koju je izvršena verifikacija hipoteze nazvana je "mjesto boravišta", a sastoji se od triju kategorija: Varaždin (sjedište županije), Ivanec, Ludbreg i Novi Marof (sjedišta bivših "velikih općina") te ostala naselja (sela).

3.2. izvori informacija

Kao temeljni izvor informacija o djeci i maloljetnicima poslužila je dokumentacija stručnih timova centara za socijalni rad te temeljna dokumentacija državnog odvjetništva i sudova za maloljetnike. Kao dodatni izvor informacija korištena je službena statistika nadležnih državnih organa.

3.3. obrada informacija

Sve su varijable tretirane kao nominalne, iako neke od njih udovoljavaju i zahtjevima viših mjernih ljestvica. Dobivene su informacije svrstane u tablice kontingencije. Hipoteza je testirana Hi-kvadrat testom. Osim dobivene razine statističke značajnosti relacija, uz tablice kontingencije navedena su i dva koeficijenta: Cramerov "V" te koeficijent kontingencije ("C").

4. rezultati

4.1. broj prijavljenih

Broj djece i maloljetnika prijavljenih državnom odvjetništvu zbog sumnje na počinjeno kazneno djelo pouzdan je, iako ne i sasvim siguran pokazatelj obujma pojave. Poteškoću u ovome smislu svakako čini tzv. tamna brojka, tj. dio neprijavljenoga (i neotkrivenog) kriminaliteta. Mnogi su razlozi za pretpostavku - a o tome su u nas svojevremeno vršena opsežna istraživanja - da je društveni status obitelji ozbiljna prepreka ravnomjernoj distribuciji prijavljivanja počinitelja kaznenih djela, što se ogleda u činjenici da se mladi višega društvenog statusa razmjerno rjeđe nalaze među prijavljenima (A. Hošek, Z. Džamonja i S. Uzelac, 1989). Ostaje otvorenim pitanje koliko je ova spoznaja temelj pretpostavci o stvarnim razmjerima seoske delinkvencije. Drugim riječima, teško je pretpostaviti je li seoska "tamna brojka" veća ili manja od gradske. O razmjerima otkrivenoga seoskog i gradskog maloljetničkog kriminaliteta govori tablica 1.

Tablica 1
Broj prijavljenih prema mjestu boravka

Godina		Ukupno	Varaždin	Sjed. opć.	Sela
1990	N	120	44	18	58
1991	N	110	37	12	61
	v.i.	92	84	67	105
1992	N	190	86	14	90
	v.i.	173	232	117	147
1993	N	201	69	14	118
	v.i.	106	80	100	131
1994	N	178	58	7	113
	v.i.	89	84	50	95
Uk.	90.-94.	799	294	65	440
b.i.	90.=100	148	132	39	195

Objašnjenja: v.i. = verižni indeksi
b.i. = bazni indeks

Vrijednosti verižnog indeksa jasno pokazuju da je u 1992. došlo do naglog porasta broja prijavljenih. To se napose odnosi na sam grad Varaždin (kao naselje, ne kao upravnu jedinicu) u kome je 1992. godine zabilježen porast u odnosu na 1991. za 132%. Nakon te godine dolazi do smirivanja pa i silaznog trenda pojave na razini cijele Županije, ali ne i u njezinim seoskim naseljima: verižni indeksi pokazuju da je u njima tijekom promatranog petogodišnjeg razdoblja broj prijavljenih neprekidno rastao, a bazni indeks pokazuje da je taj broj sredinom desetljeća bio gotovo dvostruko viši nego 1990. No svejedno procjenjujemo da je udio maloljetnih delinkvenata u ukupnom broju stanovnika odgovarajuće dobi u selima još uvijek niži nego u gradu, a otprilike na istoj razini kao u tri sjedišta prijašnjih velikih općina.²⁾

4.2. obilježja kriminaliteta

Broj prijavljenih počinitelja kaznenih djela, kao i sam broj kaznenih djela, nije, dakako, jedini pokazatelj ozbiljnosti pojave delinkventnog ponašanja mladih. O težini pojave govori i udio žena i djece (osoba do 14 godina života), zatim sudioništvo i broj sudionika, vrsta glavnog (najtežeg) kaznenog djela, broj kaznenih djela navedenih u prijavi zbog glavnog kaznenog djela, broj prijava, eventualna ranija prijavljivanaost i broj tih prijava, eventualne ranije kaznene sankcije i sl. Sumarni pregled tih podataka navodimo u tablici 2.

Udio seoske ženske djece i mladeži neznatno je ispod prosjeka: niži od onog u sjedištu Županije, ali viši od onog u sjedištima (bivših) općina. Kako je participacija ženske djece i mladeži, općenito uzevši, indikator razmjerno "teže" delinkvencije, moglo bi se konstatirati kako, s obzirom na ovo obilježje, ruralna delinkvencija varaždinskog kraja postaje sve sličnija urbanoj.

Sličnu tendenciju uočavamo i u vezi s ranijim kaznenim sankcijama izrečenim istim maloljetnicima. Naime, i s obzirom na ovo obilježje ispitanici sa sela, iako zastupljeni ispod prosjeka, na drugome su mjestu - bolji od onih iz sjedišta Županije ali lošiji od onih iz sjedišta općina.

S ostalim obilježjima navedenim u tablici 2 pobliže ćemo se pozabaviti u nastavku.

2) Budući da ne postoje informacije o dobnoj strukturi (pa ni o ukupnom broju stanovništva u "izvanpopisnim" godinama, našu procjenu temeljimo na podacima o stanovništvu iz popisa 1991, te na zbirnim podacima o maloljetnim delinkventima u svem promatranom razdoblju: u Varaždinu je 1991. godine živjelo 21,7%, u sjedištima tadašnjih općina 6,4%, a u selima 71,9% svih stanovnika županije između 10 i 19 godina (to je, od dostupnih podataka, dobna skupina najbliža uzrastu naših ispitanika), a od ukupnog broja maloljetnih delinkvenata (podsjećamo da su uključene i osobe mlađe od 14 godina) registriranih od početka 1990. do kraja 1994. iz Varaždina ih je bilo 36,8%, iz sjedišta općina 8,1% i iz sela 55,1%. S obzirom na manji broj prijavljenih iz sjedišta općina, a povećan broj onih iz seoskih naselja, može se pretpostaviti da je razlika između tih dviju vrsta naselja nestala, ali da sam grad Varaždin i dalje prednjači po relativnom udjelu prijavljenih u ukupnom broju maloljetnika.

Tablica 2

Obilježja kriminaliteta prema mjestu boravka (sumarni pregled)

Obilježja	Svega		Varaždin		Sjed. opć.		Selo	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Ukupno	799	100,0	294	100,0	65	100,0	440	100,0
Žensko	59	7,4	29	9,9	3	4,6	27	6,1
Dijete	225	28,2	61	20,7	24	36,9	140	31,8
Sudioništvo	448	56,1	177	60,2	41	63,2	230	52,3
3 i + sud.	107	14,6	55	18,7	18	28,7	44	10,0
samo 1 k.d.	665	83,2	232	78,9	54	83,1	379	86,1
3 i + k.d.	63	7,9	32	10,9	5	7,7	26	5,9
ran. pri.	178	22,3	81	27,6	9	13,8	88	20,0
3 i + r.pri.	45	5,7	19	6,5	4	6,1	22	5,0
ran. san.	66	8,3	35	21,9	2	3,1	29	6,6
k.t.k.	521	65,2	183	62,5	44	67,7	294	66,8

Objašnjenja: Žensko = broj i udio maloljetnica
 Dijete = broj i udio osoba do 14 god. starosti
 K.d. = kazneno djelo
 ran. pri. = ranije prijave istog maloljetnika
 ran. san. = ranije sankcije istome maloljetniku
 k.t.k. = prijavljeni za krađe i teške krađe

4.2.1. životna dob

Je li životna dob delinkvenata u selima varaždinskog kraja obilježje koje ukazuje na njenu razmjerno težu ili razmjerno lakšu strukturu, ima li među prijavljenim stanovnicima sela razmjerno više djece ili maloljetnika nego u gradu i sjedištima bivših općina?

Tablica 3

Relacije između mjesta boravišta i životne dobi

Dob	Ukupno		Varaždin		Sjed. opć.		Selo	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Svega	799	100,0	294	100,0	65	100,0	440	100,0
Dijete	225	28,2	61	20,7	24	38,9	140	31,8
Maloljet.	574	71,8	233	79,3	41	61,3	300	68,2

Hi-kvadrat=13,3612; P=0,0013; V=0,1293; C=0,1285

Po ovome obilježju najlošije stoje sjedišta općina. U njima je, naime, razmjerno najveći broj osoba prijavljenih za kazneno djelo počinjeno prije navršene 14-e godine. Rezultat iznenađuje, jer je pretpostaviti da su u manjim mjestima djeca izloženija kontrolnom utjecaju sredine. Ispitanici sa sela u granicama su prosjeka.

4.2.2. ranije prijave

Podatak da je neki ispitanik recidivist (povratnik), tj. da je i ranije prijavljivan državnome odvjetništvu, sam je po sebi indikator težine slučaja. Slučaj je, razumljivo, još teži ukoliko se raspolaže s podatkom da je recidivist i prije imao više kaznenih prijava. Kakav je u ovome slučaju položaj ispitanika sa sela?

Tablica 4
Relacije između mjesta boravišta i ranijih prijava

	Ukupno		Varaždin		Sjed. opć.		Selo	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Svega	799	100,0	294	100,0	65	100,0	440	100,0
nema	621	77,7	213	72,4	56	86,2	352	80,0
jedna	97	12,1	46	15,6	3	4,6	48	10,9
dvije	36	4,5	16	5,4	2	3,1	18	4,1
tri	15	1,9	9	3,1	3	4,6	3	0,7
četiri	14	1,8	5	1,7	1	1,5	8	1,8
pet i više	16	2,0	5	1,7	0	-	11	2,5

Hi-kvadrat=19,6847; P=0,0324; V=0,1110; C=0,1551

Iako su relacije među varijablama jedva statistički značajne, u interpretaciji podataka navedenih u tablici 4 valja imati na umu činjenicu da je u sjedištu Županije relativna zastupljenost maloljetnika (u odnosu na djecu) znatno viša, što čini vjerojatnijom mogućnost povrata, jednostavno stoga što su maloljetnici, budući da su stariji od djece, imali više vremena "sakupiti" ranije prijave. Stoga i ne iznenađuje dobivena distribucija rezultata. Ispitanici sa sela u ovom su pogledu, dakle, neznatno bolji od prosjeka.

4.2.3. sudioništvo

Iako ima respektabilnih mišljenja prema kojima kazneno djelo koje je počinjeno samostalno upućuje na zaključak o ozbiljnijim etiološkim osnovama nego kad je riječ o sudioništvu (pretežno je riječ o etiologiji vezanoj za samu ličnost počinitelja, za njegovo zdravstveno stanje i sl.), mišljenja smo ipak da, u cjelini uzevši, postoji mnoštvo argumenata zbog kojih delinkvenciju u sudioništvu valja tretirati u cjelini ozbiljnijim problemom. U kakvu su položaju ispitanici sa sela glede ovoga obilježja?

U tablici 5 uočavamo, prije svega, da su ispitanici sa sela razmjerno najčešće kaznena djela počinili sami ili eventualno s jednim suizvršiteljem. Sudioništvo više osoba, dakle grupna delinkvencija, posebno je svojstvena ispitanicima iz sjedišta općina.

Tablica 5
Relacije između mjesta boravišta i sudionništva

	Ukupno		Varaždin		Sjed. opć.		Selo	
	N	%	N	%	N	%	N	%
Svega	799	100,0	294	100,0	65	100,0	440	100,0
sam	351	43,9	117	39,8	24	36,9	210	47,7
s jednim	202	25,3	73	24,8	12	18,5	117	26,6
s dvoje	129	16,1	49	16,7	11	16,9	69	15,7
s troje	80	10,0	38	12,9	8	12,3	34	7,7
s četiri i +	37	4,6	17	5,8	10	15,4	10	2,3

Hi-kvadrat=32,4505; P=0,0000; V=0,1425; C=0,1976

4.2.4. vrsta kaznenog djela

Uobičajeno je mišljenje prema kojemu na ruralnim područjima pretežu delikti protiv života i tijela, a u urbanima delikti protiv imovine. Na što upućuju naši rezultati?

Tablica 6
Relacije između mjesta boravišta i vrste kaznenog djela

	Ukupno		Varaždin		Sjed. opć.		Selo	
	N	%	N	%	N	%	N	%
svega	799	100,0	294	100,0	65	100,0	440	100,0
krađa	172	21,5	68	23,1	16	24,3	88	20,0
teška krađa	349	43,7	115	39,1	28	43,1	206	46,8
od. m. voz.	10	1,3	1	0,3	0	-	9	2,0
t. p. i n.	60	7,5	35	11,9	3	4,6	22	5,0
o. t. stvari	71	8,9	36	12,2	4	6,2	31	7,0
ugr. prom.	43	5,4	7	2,4	2	3,1	34	7,7
op. op. rad.	32	4,0	2	0,7	6	9,2	24	5,5
ostala k. d.	62	7,8	30	10,2	6	9,2	26	5,9

Hi-kvadrat=55,7307; P=0,0000; V=0,1868; C=0,2554

Objašnjenja: od. m. voz. = oduzimanje motornog vozila
 t. p. i n. = nanošenje tjelesne povrede i nasilničko ponašanje
 o. t. stvari = oštećenje tuđe stvari
 ugr. prom. = ugrožavanje javnog prometa
 op. op. rad. = općeopasne radnje

Utvrđimo, prije svega, da su dobiveni rezultati različiti od spomenutih uobičajenih mišljenja. Dobili smo upravo suprotno: tjelesnih povreda i nasilja na selu razmjerno je dvostruko manje nego u gradu. Umjesto tih (krvnih) delikata selo karakteriziraju ugrožavanje prometa, općeopasne radnje i teške krađe, dakle tipični tradicionalni urbani oblici delinkventnog ponašanja mladih.

5. rasprava

U pokušaju sažimanja dobivenih rezultata nameće se zaključak da u varaždinskom kraju doista nije moguće povući jasnu crtu razgraničenja između tipično urbane i tipično ruralne maloljetničke delinkvencije, tj. da je naša polazna hipoteza potvrđena: razlike se u učestalosti maloljetničke delinkvencije između sela i grada smanjuju, a i njezina je struktura u seoskim naseljima uvelike slična onoj gradskoj. Dapače, neka donedavno tipično urbana kaznena djela (ugrožavanje javnog prometa, oduzimanje motornog vozila ...) posljednjih su godina relativno češća u seoskim naseljima nego u gradu. Slične rezultate navodi i Magdalenić (1995), prikazujući suvremeno stanje seoske i gradske maloljetničke delinkvencije u susjedstvu - Županiji međimurskoj. Uzimajući u obzir glavne rezultate obiju analiza, možemo zaključiti da oni s kriminološkog stajališta upozoravaju na potrebu da se ubuduće selima posveti više pažnje, a s aspekta sociologije naselja potvrđuju da urbanizacija sa sobom ne donosi samo prednosti gradskog načina života, nego i njegove tamnije strane.

literatura:

- Elliott, M. A. (1962): Zločin u savremenom društvu (prijevod), Sarajevo: Veselin Masleša
- Gardner, Le G. and Shoemaker, D. J. (1989): "Social Bonding and delinquency: A comparative analysis", *Sociological Quarterly*, Vol 30(3), 481-500
- Gordon, W. R. and Caltabiano, M. L. (1996): "Urban-rural differences in adolescent self-esteem, leisure boredom and sensation seeking as predictors of leisure-time usage and satisfaction", *Adolescence*, Vol 31(124), 883-901
- Hošek, A., Džamonja, Z. i Uzelac, S. (1989): "Položaj neotkrivenog i otkrivenog devijantnog ponašanja mladih u strukturi socijalnog statusa", Zagreb: Penološke teme 1-2, 77-98
- Hurwitz, S. (1952): *Criminology*, London-Copenhagen
- Jones, H. (1956): *Crime and the Penal System*, London
- Magdalenić, I. (1995): "Seoska i gradska maloljetnička delinkvencija u Medimurju", Zagreb: *Sociologija sela*, god. 33, br. 1-4 (127-130), str. 39-56
- Pinatel, J. (1960): *La Criminologie*, Paris
- Poldrugáč, Z. i Mikšaj-Todorović, Lj. (1984): "Kriminalitet maloljetnika na području Zajednice općina Varaždin", Zagreb: SRCE
- Quinney, R. (1966): "Structural characteristics, population areas and Crime rates in the United States", Chicago: *The Journal of Criminal Law, Criminology and Police Science* 1
- Singer, M. (1989): *Delinkvencija mladih*, Zagreb: Globus
- Singer, M. i sur. (1982): *Kriminalitet djece i maloljetnika na području Okružnog suda Rijeka*, Zagreb: SRCE
- Singer, M. (1980): "Kriminalitet djece i maloljetnika u SR Hrvatskoj", u: *Kretanje, karakteristike i aktualni problemi maloljetničke delinkvencije u SR Hrvatskoj*, Zagreb: RSIZ socijalne zaštite, str. 1-29
- Singer, M. (1994): *Kriminologija*, Zagreb: Globus
- Szabo, D. (1960): *Crime et villes*, Paris: Cujas

Slobodan Uzelac
Ivan Magdalenić

Juvenile Delinquency in Villages of the Varaždin Area

Summary

The authors search for specific characteristics of rural juvenile delinquency in the Varaždin area on a sample of 799 children and minors, reported for crime to the state attorney's office between 1990 and 1994. They especially examine the sex and age of the delinquents and some characteristics of their criminal activities - whether they had accomplices, the type and number of crimes committed, previous crimes and previous punishment.

The starting hypothesis was that rural juvenile delinquency is becoming increasingly similar to the urban type. The main research results mostly confirm this. ●

La délinquance des mineurs dans les villages de la région de Varaždin

Résumé

Sur un échantillon de 799 enfants et mineurs déferés, entre 1990 et 1994, auprès du ministère public en raison de délits pénaux commis, les auteurs recherchent les caractéristiques spécifiques de la délinquance des mineurs dans les villages de la région de Varaždin. Ils accordent une attention particulière à la structure des délinquants eu égard au sexe et à l'âge et à certaines caractéristiques de leurs activités criminelles - participation, nature et nombre de délits pénaux commis, accusations pénales antérieures et sanctions pénales antérieures.

Les auteurs sont partis de l'hypothèse que la délinquance des mineurs en milieu rural se distingue de moins en moins de celle des villes. Les principaux résultats des recherches ont généralement confirmé l'hypothèse de départ. ●